

n. 1036), saksakeelseid 7 (m. 3, n. 4), muukeelseid 1 (n. 1), kokku 2018 (mehi 977, naised 1041); Sootaga vallas: eestikeelseid 1995 (m. 993, naised 1002), kokku 1995 (m. 993, n. 1002); kokku eestikeelseid 7480 (m. 3570, n. 3910), venekeelseid 393 (m. 200, n. 193), saksakeelseid 7 (m. 3, n. 4), muukeelseid 5 (m. 3, n. 2); kõiki kokku 7885 (m. 3776, n. 4109). Rahvalugemise järel (28. XII. 1922): Elistvere vallas 2286 (mehi 1038, naised 1248), Laeva vallas 1416 (m. 680, n. 736), Saadjärve vallas 1904 (m. 891, n. 1013), Sootaga vallas 1691 (m. 800, n. 891). Elanikkude tihedus (aluseks rahvalugemise andmed) 15.4 km²:1, või metsad ja kõlbmata maad maha arvatud, 27.1 km²:1. **Külasid** 43: Kaarepere vallas: Visusi, Mullavere, Kokuvälja, Soosaare; Laeva vallas: Kärevere; Elistvere vallas: Elistvere, Vedu, Övanurme, Raigastvere, Kandi, Sudiste, Kärksi; Sootaga vallas: Kaste, Kulu, Äksi, Põltsamaa, Puhtaleeva, Alevi, Lähte, Kõlluste, 2 Pupastvere, Mõisa, Metsanuka, Nõela, 2 Övi, Kastli, Sootaga, Lammiku; Saadjärve vallas: Sepa, Praaklima, Kõdu, Valma, Kukulinna, Kõnnu, Muru, Pirusi, Vestli, Pugala, Voldi; Raadi vallas: Erala, Kobratu. **Mõisaid** 18 (neist peamõisaid 10, karjamõisaid 8): Elistvere (Juula krjm.), Kärevere, Kukulinna, Mäe (Kärksi krjm.), Saadjärve (Kullamaa, Koogi, Vanakubja krjm.), Vedu (Nigula, Toolamaa krjm.), Voldi, Sootaga (Preedi krjm.), Kärkna Äksi kirikumõisa. Mõisaist plaanistatud 15 (Elistvere, Juula, Kärevere, Kukulinna, Laeva, Mäe, Kärksi, Saadjärve, Vedu, Nigula, Toolamaa, Voldi, Kullamaa, Koogi ja Vanakubja) 286 krundiks, millest antud välja normaaltaludena põlise tarvitamise õigusega ja ajutise rendilepingu põhjal 234, erilepingute põhjal 7, tööstuslikele ettevõtetele 14, seltsidele ja omavalitsuse-asutustele 10, ametnikkudele 18, juurdelõikeina 3. **Talusid** 610, neist kuni 1 ha:ni 7, 1—15 ha:ni 80, 15—60 ha:ni 448, 60—250 ha:ni 75. Taludest ostetud 391, renditud 219. Maast on põllu- ja aiamaad 13 336.7 ha (28.1%), heinamaad 9346.1 ha (19.8%), karjamaad 4157.8 ha (8.8%), metsa 14 370.1 ha (30.3%), kõlbmata maad 6138.5 ha (13.0%), s. o. iga 100 inimese kohta tuleb põldu ja aiamaad 183 ha, heinamaad 128 ha, karjamaad 57 ha, metsa 197 ha, kõlbmata maad 84 ha. Talumaad on 15 923.0 ha, riigimaad (end. mõisamaad) 28 857.9 ha, vene-aegseid kroonu metsi 2142.2 ha, kirikumaa 426.1 ha. **Külvipind** (1920. a., sulgudes 1916. a.): talirukist 1421.8 ha:lt (1732.4 ha:lt), talinisu 171.4 ha:lt (177.6 ha:lt), suvinisu 98.0 ha:lt (183.8 ha:lt), otra 1260.7 ha:lt (1447.7 ha:lt), kaera 1985.4 ha:lt (3478.5 ha:lt), segavilja 263.3 ha:lt (182.5 ha:lt), herneid, ube, läätsi 46.0 ha:lt (20.9 ha:lt), kartuleid 365.6 ha:lt (544.3 ha:lt), lina, kanepit 300.0 ha:lt (266.7 ha:lt), tatart 18.9 ha:lt (3.6 ha:lt), loomatoidu-juurikaid 71.6 ha:lt (39.1 ha:lt), põlluheina 1482.5 ha:lt (2603.3 ha:lt). Seega tuli 100 inimese kohta külvipinda: talirukist 19.5 ha (23.7 ha), talinisu 2.3 ha (2.4 ha), suvinisu 1.3 ha (2.5 ha), otra 17.3 ha (19.8 ha), kaera 27.2 ha (47.7 ha), segavilja 3.6 ha (2.5 ha), herneid, ube, läätsi 0.6 ha (0.3 ha), kartuleid 5.0 ha (7.5 ha), lina, kanepit 4.1 ha (3.7 ha), tatart 0.3 ha, loomatoidu-juurikaid 1.0 ha (0.5 ha), põlluheina 20.4 ha (35.7 ha). Keskmise